

Novi grobovi

JENNIE PERUSEK
Kakor smo včeraj poročali, je preminila po dolgotrajni bolezni Jennie Perusek (Prosek), rojena Cvar, star 81 let. Stanovale je na 1190 E. 61 St. Doma je bila od Sodražice, odkoder je prišla v Ameriko pred 53 leti. Njen mož Frank je umrl pred kakimi 40 leti. Bila je članica društva Car-niola Hive, št. 493 TM in podruž-nice št. 25 SZZ.
Tukaj zapuša sinova F. Wil-liam Prosek in Harry Prosek, ter sestro Mrs. Theresa Chanta v Virginia, Minn. Pogreb se vrši v sredo ob 8.30 zjutraj iz Zakraj-škovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida ob 9. uri in nato na pokopališče Calvary.

JACOB GREGORIN
Kakor je bilo že včeraj poro-čano, je preminil včeraj zjutraj okrog 5. ure na svojem domu Jacob Gregorin, stanujoč na 19001 Abby Ave. Doma je bil iz vasi Obreze pri Dobrovi na No-tranjskem, odkoder je prišel v Ameriko leta 1913. Bil je član društva Slovenski dom, št. 6 SZZ.

Tukaj zapuša soprogo Mary, preje Yerak, hčer Mrs. Ann Zit-nik, sina Stanley, brata Matta Gregorin v North Chicago, Ill., in štiri vnuke. Pogreb se vrši v četrtek zjutraj ob 10. uri iz pogrebnega zavoda Mary A. Svetek, 478 E. 152 St., na pokopališče Calvary.

MICHAEL GRDOSIC
Preminil je Michael Grdosić, star 37 let, stanujoč na 1602 E. 38 St. Rojen je bil v Clevelandu. Tu zapuša soprogo Bridget, očeta Michael in brata Tom. Po-greb se vrši v sredo ob 9.30. iz Golubovega pogrebnega zavoda, E. 47 St. in Superior Ave., v cerkev sv. Pavla in nato na po-kopališče Calvary.

V zadnje slovo
Članstvo društva Slovenski dom, št. 6 SDZ se prosi, da pride v sredo zvečer ob 7.30 uri v po-grebni zavod Mary A. Svetek, 478 E. 152 St., da izkaže gredo-čast umrlemu članu Jack Grego-rin, v četrtek zjutraj pa, da se po možnosti udeleži njegovega pogreba.

V NOSILNICI NA POROKO

ALLENTOWN, Pa., 22. septembra — Richard Crouthamel, star 21 let, se je hotel na svoj rojstni dan tudi poročiti. Za po-roko je bilo vse pripravljeno, ko je Richard oboel na vnetju sle-piće in se moral podvreči opera-ciji. Operacija je uspela, toda bil je tudi dan določen za poroko in Richard je končno dosegel, da ga je uprava bolnice odpemila v nosilnici na poročne obrede. Me-deni tedni se bodo praznovali kasneje...

Pobiranje asesmenta
V četrtek, 25. septembra se bo pobiralo asesment za tekoči mesec v spodnji dvorani Sloven-skega narodnega doma na St. Clair Ave. Opozarja se članstvo društev, ki zbirajo v SND, da poravnajo svojo članarino ob času.

AZIJA JE PO KOMUNIZMU BOLJ OGROŽENA KOT PA EVROPA

WASHINGTON, 22. septembra—Zastopnik Avstralije v Ameriki, Sir Percy Spender je izjavil, da je Azija bolj izpostavljena komunistični agresiji, kot pa Evropa. Azijske socialne razmere so prikladno polje za sovjetsko udejstvovanje.

Značilna je bila Spenderjeva trditev, da Sovjetska zveza jemlje vprašanje svetovnega imperalizma dobesedno in gleda lo-gično na širjenje komunizma s stališča vsesplošnega svetovnega položaja.
"Bila bi usodna napaka, če bi se verjelo, da se svoboda lahko brani samo kot interes posame-zne države na zemeljski obli, druge kraje pa bi prepustili ne-zavarovane.

Skupni interes svobodnega sveta je ravno tako po svojem temelju vseobči in svetovni in gre tako daleč, da ne moremo ločiti niti Evrope od Azije, kadar gre za boj za svobodo. Oba kontinen-ta sta med seboj v tem pogledu povezana," je dejal Spender.

Položaj na Koreji je dober

Odbor kongresa, ki je nadzo-roval ameriške vojaške postojanke na Daljnem vzhodu in ki je bil na licu mesta na Koreji sami, je podal svoje poročilo. Iz tega poročila sledi:

Vojaška strategija zaveznikov na Koreji z vsemi utrdbam in orožjem, je prizadela komuni-stom težke žrtve in povzročila na zavzoški strani le male iz-gube. Člani te komisije so za to, da naj se pošljejo na Korejo na-cionalistične čete generala Čiang Kajšeka, ki se nahajajo na For-mozi. Te čete bi skupno z južno korejsko armado lahko nadome-stile ameriške čete na fronti.

Člani odbora so se nahajali na Formozi in pravijo, da ste tam dobro izveščani in dobro priprav-ljeni dve diviziji Čiang Kajšeka, ki gresta lahko na Korejo.

Koreja je draga za Kitajsko

Kongresniki so mnenja, da mora komunistična Kitajska vzdrževati na Koreji približno en milijon svojih vojakov. To breme je za komunistično Kitajsko, ki se bojuje z notranjimi finanč-nimi, gospodarskimi in političnimi težkočami doma na celini, težko "tudi, če naj se ta armada hrani s samim rižem."

Verske homatije se nadaljujejo

RIM, 22. septembra—Pristaši protestantske sekte "Ameri-can Church of Christ" so hoteli opraviti svoje bogoslužje v nji-hovi kapeli v Rimu. Policija je tudi to pot preprečila, da bi se pristaši te sekte udeležili bogo-služja.

Pastor Paden, ki je doma iz Texasa, je nato najel nekaj pri-vatnih avtomobilov in taksijev in je odpeljal svoje pristaše v ne-ko bližnjo cerkev, dvajset mil-j južno od Rima, kjer se je bogo-služje lahko opravilo nemoteno. Tudi ta cerkev pripada isti ver-ski sekci.

Pastorju Padenu so italijanske oblasti zaprle kapele in cerkve tudi v drugih krajih Italije. Skupno 19 po številu.

Pastor Paden je trdil, da je italijanska policija začela postopati enako tudi zoper druge pro-Testantovske sekte v Italiji.

Kaj so končno angelji
HURST GREEN, Anglija, 22.

Kongresniki so nadalje mne-nja, da je težko napovedovati kako dolgo bo lahko Kitajska prenašala sedanja bremena in žrtve vojne na Koreji. Na Kitaj-ski sami niso bili, kar je razum-ljivo. So pa mnenja, da se posled-ice vojne na Koreji čutijo di-rektno na celinski Kitajski sami.

Kongresniki člani tega odbora zastopajo nadalje mnenje, da je izguba tako na človeškem kot na stvarnem materialu na zavezniški strani nizka.

Vojni ujetniki se obešajo

PUSAN, Koreja, 22. septem-bra — Zavezniška oblast, ki upravlja taborišča vojnih ujet-nikov, je objavila, da je neki komunistični ujetnik, ki se je nahajal v taborišču na otoku Cheju, izvršil samomor, s tem, da se je obesil. V zadnjem tednu je troje vojnih ujetnikov izvršilo samomor z obešenjem.

Poletje je za nami

Z jesenskimi dnevi, ki so na-stopili 21. septembra, gleda vre-menski poročevalec nazaj na po-letje in trdi: Letos poleti smo imeli 37 dni, ko je bila tempera-tura 90 stopinj ali višje. Prejšnje rekordno leto je bilo leto 1944, ki pa je imelo takih vročih dni le 31.

Če pa se vse skupaj postavi na povprečnost, potem letošnje leto ni bilo rekordno leto radi vročine.

Junija, julija in avgusta je pri-manjkovalo padavin. Prímanj-kljaj je znašal 4.65 inčev. Sep-temberski dež je bil sicer nad normalo, vendar ni mogel popra-viti, kar sta suša in pomanjka-nje dežja napravila škode.

Eisenhower v Clevelandu

Danes pride v Cleveland iz Cincinnatija republikanski kan-didat Eisenhower in bo govoril v Public Hall na republikanskem zborovanju.

septembra — Canterburyški nad-škof kot poglavar anglikanske cerkve bo moral rešiti zanimiv spor.

Družina Ernesta Reese je iz-gubila hčerko Kathleen, kateri je hotela postaviti na grob spo-menik v obliki angela. Pastor do-mače take vrste nagrobnih spome-nikov ne odobri in se je spustil v razlaganje, kaj so prav-zaprav angeli. Nobeden od nas, niti naši otroci, ne more postati angelj, ko umrje. Angelji so po-sebna bitja višja od človeka. Ka-dar človek umrje, ni njegova uso-da in mu ni namenjeno, da po-stane angelj. Radi tega ni mogo-če in se ne sme vzdrževati otro-ke v veri, da bodo postali angelji. Tako je odločil pastor.

Družina Reese pa je rekla: "Punčka je bila poučevana tako, da veruje v angelje in je vanje tudi verovala. To je jedro vprašanja. Zato zahtevamo tak spo-menik." Reesovi so se pritožili na nadškofa v Canterbury.

SMO V DEŽELI SRČNIH BOLEZNI

Srčni napad — srčna kap, so besede, ki so v Ameriki na dnevnem redu. Ali so te srčne bolezni posledica hra-ne, premalega gibanja, ali ozračja, pustimo na strani.

Amerikanci, ki so prišli na primer na Korejo, seveda pred vojnimi sovražnostmi, so bili sprejeti kot dobrodošli, vendar pa so bili Korejci v zadregi kako naj jim pomagajo pri obisku posa-meznih krajev. "Vi Ameri-kanci sploh ne znate več ho-diti peš, mi pa avtomobilov nimamo," tako so se opravi-čevali Korejci.

Napovedujejo uspešne sr-čne operacije. Kakorkoli že, toda stanje je tako:
Danes boluje na srčnih boleznih pet milijonov Ame-rikancev in sto tisoč ame-riških otrok pride na svet z nezdravim srcem.

Komunisti nazadovali na Švedskem

STOKHOLM, Švedska, 22. sep-tembra—Dosedanja socialno de-mokratska—agrarna koalicija je zmagala pri volitvah. Predsednik vlade Erlander, ki je socialni demokrat, je najavil, da se šved-ska zunanja politika ne bo spre-menila.

Švedski socialisti so najmoč-nejša politična stranka. Število mandatov je razdeljeno takole: Socialisti 109, agrarci 27, liber-alci 59, konservativci 30 in komu-nisti pet poslancev. Komunistom je predvsem škodovalo; ker so bili zapleteni v veleizdajniški proces kot špijoni v prid Sovjet-ski zvezi. Na tem procesu se je izkazalo, da je švedskim komu-nistom interes Sovjetske zveze več, kot pa so interesi lastne države Švedske.

Švedskim socializmom je tako pri prejšnjih, kakor pri sedanjih volitvah le malo manjkalo, da niso dobili sami zase s svojo stranko absolutne večine nad vsemi drugimi strankami.

Kako razsaja polio

YOUNGSTOWN, 22. septem-bra—V bolnici je umrl 13 letni Dale Reed in to točno 24 kasne-j, ko je v isti bolnici umrl nje-gov bratec William, star 16 let. Oba sta umrla na polio.

Oba sta posečala srednjo šolo, oba sta se udeleževala na polju športa. Oba sta umrla v nekaj dneh potem, ko ju je napadla bo-lezen polia.

V Clevelandu samem je število žrtev polia prekoračilo število 500. Do sedaj je bilo v mestni bolnici, kjer so se zdravili ti bol-niki, 21 smrtnih slučajev.

MED INDIJO IN JAPONSKO

NEW DELHI, Indija, 21. sep-tembra—Novi japonski poslanik v Indiji Nishiyama se je pred-stavil indijskemu predsedniku Nehruju in mu izročil listino—poverilna pisma. Sestanek je trajal poludruge ure. O sestanku je izšlo poročilo, ki pravi, da sta se predstavnik Japonske in pred-sednik Indije razgovarjala o vseh važnih vprašanjih, ki se tičejo obeh držav in ki zahtevajo re-šitve tudi v interesu obeh držav.

Republikanec Nixon mora odstopiti! Predsednik demokratov za preiskavo

STEVENSON UMIRJEN, MITCHEL NEPOPUSTLJIV DO NIXONA

WASHINGTON, 22. septembra—Afera republikanskega podpredsedniškega kandidata senatorja Nixona, ko je ta pri volitvah leta 1950 sprejel od privatnikov iz Califor-nije \$18,235 kot osebni volilni fond, je trenutno središče političnega zanimanja. Governor Stevenson je izjavil, da čaka na rezultate preiskave in da ne obsoja človeka, zoper katerega niso podani vsi dokazi o krivdi. Predsednik de-mokratske stranke Mitchel pa je obnovil svojo zahtevo po preiskavi, po odstopu Nixona in še napovedal, da še o celi stvari ve več, kakor pa Stevenson.

Stevenson se je postavil na znano stališče, ki je v pravnem svetu splošno veljavno, namreč: Vsakdo naj se smatra za nedolž-nega, dokler se mu od strani jav-ne oblasti ne dokaže krivda. To-rej ni stvar Nixona, da se opere in opraviči, marveč je stvar to-žiteljev, da mu dokažejo krivdo.

Predsednik izvršilnega odbora demokratske stranke pa je mne-nja, da se naj ves slučaj preišče potom kongresa, da pa Nixon sam mora biti toliko možat, da odstopi od kandidature.

V političnih krogih se označu-je položaj kandidata Eisenhower-ja kot zelo zapleten. Ali bo Eisenhower hotel spraviti vprašanje tega denarja z dnevnega reda, ker je bil ravno Eisen-hower tisti, ki je silil Nixona v ospredje za svojega podpredsed-niškega kandidata? Ali pa bo pu-stil Nixona pasti? Politični kro-gi nadalje trdijo, da Eisenhower računa z eno in drugo možnostjo, torej, da obdrži Nixona, ozi-roma, da ga pusti pasti. To pa ne s stališča politične morale, mar-več s stališča volilne kalkulacije —kaj mu bo prineslo več glasov, ali da gre v volilno borbo z Nix-onom kot do sedaj, ali brez njega.

Sparkman o boju in uspehih demokratov

Demokratski podpredsedniški kandidat senator Sparkman na vprašanja, kakšni so njegovi do-hodki in kakšno je njegovo fi-nančno stanje, odgovarja: Sena-torska plača in najemnina, ki jo dobivam od hiše in od posestva. To je vse.

V političnem pogledu senator Sparkman povdarja, da bo v tej volilni borbi odločalo tudi vprašanje človeške svobode in dostoj-nstva. Za tem ciljem je vedno šla demokratska stranka in ne more nihče trditi, da bi bil pod vladno demokratov v svoji svobo-di okrnjen.

Amerikanci pod vladno demo-kratov živijo z najvišjega stan-dardna svojega življenja, naj-višjega standarda na svetu sploh.

Če se trdi, da je dolar leta 1932 mnogo pomenil, se lahko istočasno vpraša, kako je bilo mogoče priti do tega dolarja. Davki leta 1932 so bili sigurno nižji kot leta 1952. Toda dohod-ki takrat so po odbitku davkov znašali le četrtino tega, kar znašajo sedaj in je bila kupna moč zaslužnega denarja, ki je ostal na razpolago po odbitku davkov le polovica tega, kar se danes z zaslužkom lahko kupi.

Nadalje se povdarja, da je de-mokratska stranka v celoti za to, da se ponovno izvolijo governer Lausche za ohijskega governer-ja, da pa podpre nadalje kandi-daturo DiSalle za ohijskega se-natorja.

Kako smo zadolženi

WASHINGTON, 22. septem-bra—Trgovinski oddelek je ob-javil poročilo, iz katerega sledi, da so se Amerikanci in Amerika v letu 1951 zadolžili za \$33,000,-000,000.

Amerika kot taka, kakor tudi Amerikanci kot privatniki, sku-paj vzeto, so bili koncem leta 1951 zadolženi za \$519,000,000,-000. Od te vsote odpade na pri-vatnike \$277,000,000,000. Ame-rikanci so bili 1951 za 31,000,-000,000 bolj zadolženi kot leta 1950. Posamezne zvezne vlade in krajevne samouprave pa so se zadolžile za \$2,500,000,000.

Federalni dolg je koncem leta 1951 znašal \$218,700,000,000.

Toda federalni dolg v resnici ne kaže na nobeno povečanje, marveč se je v letu 1951 začelo z uspešnim zniževanjem federal-nega dolga.

Triumf Stevensona med delavci

NEW YORK, 22. septembra Governor Stevenson je žel na konvenciji AFL ogromno prizna-nje in pritrjevanje; 42-krat je bil med govorom prekinjen z odobravanjem.

Stevenson je bil jasen, je napo-vedal ukinitve Taft-Hartley za-kona, ker ima ta zakon slab spo-min in se enostavno ne da popra-viti. Stevenson je očrtal točno program glede ameriškega de-lavstva in njegove vloge v dru-žabnem življenju.

Glede zahtevane spremembe vlade in administracije, je Ste-venson vprašal ameriško delav-stvo:

Kaj mislijo republikanci s to spremembo?

Ali smo preveč dobro hranje-ni, oblečeni in nastanjeni? Ali imajo naši otroci preveč dobro preskrbljeno izobrazbo po šo-lah? Ali je demokratsko delo, ki gre za dober standard delavne-ga človeka in delavne žene, pre-hiter in ali naj gremo za temi spremembami navzdol? Ali je 62 milijonov ameriških delavcev prebogatih, presrečnih? Ali naj znižamo delavno silo in gremo v brezposelnost?

Danes, v torek, bo unija AFL, ki ima preko osem milijonov članstva, izglasovala formalni sklep, da priporoča kandidaturo Stevensona. To bo prvi slučaj, da unija AFL uradno priporoča gotovo kandidaturo.

Iz bolnišnice

Mrs. Anna Ažman se je povr-nila iz Glenville bolnišnice na svoj dom, kjer se še vedno naha-ja pod zdravniško oskrbo. Naj-lepše se zahvaljuje za cvetlice, darila, voščilne kartice in obiske. Prijateljce jo sedaj lahko ob-iščejo na domu na 15308 Rid-path Ave.

Zadušnica

V sredo zjutraj, 24. septembra ob 8.30 uri se bo brala maša-za-dušnica v cerkvi v Madisonu, Ohio, v spomin prve obletnice smrti Ludvig Gustinčiča. So-rodniki in prijatelji so vabljeni, da se opravi udeležo.

Pa tudi zločin narašča

WASHINGTON, 22. septem-bra—Osrednji preiskovalni urad, ki preiskuje ameriške zločine, napoveduje, da bo koncem leta 1952 Amerika dosegla nerazve-seljiv rekord, dva milijona kri-minalnih slučajev. Ali nekaj nad šest odstotkov več, kakor lansko leto. Vsakih 26 sekund se izvrši tatvina, na vsake tri minute tat-vina avtomobila, na vsakih šest minut roparski napad in nasilje nad osebo, predvsem nad žensko. Malo več kot na vsake štiri mi-nute pa se beleži umor ali uboj!

NE PREVEČ S ŠKARJAMI NAD FILME!

ROSARIO, Argentinijska, 22. septembra — Obiskovalci tukajš-njega kina so opazili, da je cen-zurna oblast sestrgla preveč iz filma, ki so ga predvajali. Pri-redili so proteste prd poslopjem, nastopila je policija in posledica: Eden mrtev in mnogo ranjenih.

V Angliji gre vse narobe

LONDON, 22. septembra—Britanska zrakoplovna indus-trija se je znašla pred novo težko-čo, ki pa je posebne vrste, s sta-lišča zaslužka delavcev pa po-vsem razumljiva: Na tisoče stro-kovnih delavcev, ki delajo v tej industriji, je najavilo, da se bo odzvalo ponudbi raznih letalskih industrij v britanskih dominjo-nih, pa tudi v Ameriki, ker so plače tam pač višje.

DUBLIN, Irska, 22. septembra —Minister za trgovino in indus-trijo samostojne Irske Lemass je najavil, da je težko trgovati z Veliko Britanijo, kar se tiče dobave premoga. Tona ameriške-ga premoga pride za Irce za \$2.80 na tono cenejša, kakor pa premog iz sosednje Anglije.

(Poročali smo tudi, da dela an-gleški tekstilni industriji hudo konkurenco prosta japonska tr-govina in da je v tej industriji že 50,000 delavcev brez posla.)

Kontrola najemnin se podaljša

Občinski svet Clevelanda je snoči sklenil, da se podaljša kon-trola najemnin do 30. aprila 1953. Istočasno je občinski svet sklenil, da priporoča zvišanje najemnin od 10% do 15%.

Iz Columbusa se priporoča, da je občinski svet prestolnice Ohio izglasoval enako podaljša-nje kontrole najemnin do 30. aprila 1953.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 1-5311 — HENDERSON 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$12.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 7.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

STEVENSON IN ZUNANJA POLITIKA (2)

V zunanji politiki, če naj kasneje ne pride do nesreče, moramo biti jasni in dalekovidni. Če sledimo volilni borbi republikanske stranke, se nas nujno polasča neka negotovost, kam z republikansko zunanjo politiko. Zlasti še, ko so republikanci postavili za svojega kandidata vojaka Eisenhowerja, ki je, kakor je iz dneva v dan bolj jasno, samo lutka in orodje v rokah drugih. Eisenhower je v mnogih svojih propagandnih izjavah in kritikah sedanjega režima banalen, rekli bi neokusen. Ne bo torej zamerje ali očitka neokusnosti, če se glede Eisenhowerja in njegove volilne vloge rabi primera: Cirkuško društvo pripelje na vas medveda, ki skače in pleše, kakor mu tolče boben. Toda tega medveda pride gledati vse, kar leze in gre, moški in ženske, mlado in staro. Toda medved le pleše, kakor mu tolče boben...

Volilno agitacijo vodi idejno skupina senatorja Tafta, katerega zunanja politika, če bi prišla do veljave, bi bila za Ameriko usodna. Taft je namreč negotov, polovičar, odločen in kompromisar, na vsak način pa v nasprotju z idejami, ki jih je zagovarjal in izvajal v praksi general Eisenhower, dokler je bil v aktivni vojaški službi.

Drugi vzgled: Eisenhower nastopi v Kansas City. Njega predstavi senator James Kem, ki se je v ameriškem kongresu in senatu dosledno boril proti ameriški pomoči Evropi, ameriški pomoči zaostalim krajem!

Eisenhower je v družbi senatorjev, kakor McCarthyja in njegove okolice, ki blati in je blatila svoječasnega Eisenhowerjevega šefa, državnega in vojnega tajnika Marshalla, katerim idejam na zunanjih poljih je Eisenhower zvesto služil in jih odobral!

Podčrtali smo že, vendar nas dolžnost veže, da ugotovimo ponovno, da so nekatere zunanje politične izjave vojaka Eisenhowerja take, da smo morali nad njimi osupniti.

Eisenhower sam jih je začel tekom volilnega boja popravljati in governor Stevenson, kot pravi ameriški patriot, se je čutil primoranega, da je izrazil svoje zadovoljstvo nad Eisenhowerjem kot spokornjemcem. Predočimo si ponovno kaj je postavil si za cilj ta Eisenhower, kar se tiče razmerja Amerike do sovjetskega bloka. Nič več in nič manj kot to: V državah sovjetskega bloka v Evropi, ki šteje kakih sto milijonov ljudi, bo razplamtel notranje nemire, praktično torej povzročil državljanske vojne, in te države bodo tako brez ameriškega orožja in brez zunanje vojne odpadle od sovjetskega bloka, Rusija pa bo potisnjena na nazaj na svoja stara mesta in meje!

Ideja sama ni samo naivna, nevredna povprečnega politika, marveč skrajno nevarna. Obudimo spomin le na ameriškega žurnalista in ameriškega državljana Otalisa, ki je bil v izvrševanju svoje poklicne službe prijet v Pragi in obsojen na desetletno kazen, češ da je bil špijon. Kakšen pravi namen je imela Praga s tem procesom, ostane za zunanji svet tajnost. Toda dejstvo je in ostane, da vsi močiji poskusi Amerike, da spravi svojega državljana na svobodo; tudi ponudbe gospodarskega značaja, tudi grožnje s prekinitvijo diplomatskih odnosov, niso prisilile Prage na kolena, da bi Otalisa izpustila. Ali naj gre radi tega Otalisa Amerika v vojno s Češko?

Še dosedanjí številni procesi v teh satelitskih državah so pokazali, da je vsakdo, ki je le osumljen, čeprav ni dokazov, simpatiziranja z Ameriko, brezpogojno napravljen na eni ali drugi način za ne-nevarnega. Pa vzemimo konkretno, da bi se začelo z radijskimi pozivi, s propagando potom tiska, torej raznih letakov, knjig in brošur ter magazinov, da se prebivalstvo v sovjetskih satelitskih državah dvigne, gre med gverilce in praktično začne državljansko vojno. Predvsem je vsakemu jasno, da vsaka od teh držav za enkrat razpolaga z vso domačo oboroženo silo, bodisi redno vojsko, bodisi redno policijo, poleg tega pa še z oboroženo strankino milico! Kakšno krvoprelitje bi nastalo in kakšen bi bil praktični uspeh? Posebno še, ker vemo, da je v vseh teh državah nastanjena močna sovjetska armada z vsemi oddelki moderne vojske! Ali bo Eisenhower na isti način končal vojno na Koreji? Ali bo na isti način spremenil družabni in državni red sedanje komunistične celinske Kitajske?

L. Č.

Urednikova pošta

V Sloveniji po 45 letih

Piše MICHAEL I. LAH

"Povej vendar, kaj si videl v stari domovini, kaj se ti zdi?"

Tako me nagovorijo mnogi znanci in prijatelji v Clevelandu. Vzelo je en teden do 14 dni, predno se je pomirila v meni tista notranja stvar, ki ji menda rečemo po domače razburjenost. Potem se v človeku prične vrstiti mnogi spomini, katere je treba smotreno presoditi, pa dobivaš sliko za sliko, katere vežejo nas vse že toliko let na zemljo, ki je edina taka na evropski celini. Ta zemlja je lepa, obdana z vncem gora na severu, proti vzhodu valovi v krasne doline in griče, proti jugu pa jo krasni naravno in zgodovinsko lepa morskala obala.

V Parizu sediš "Orient express vlak" ob 8.20 uri zvečer in drugi dan nekako ob 9.30 uri se ustaviš v Ljubljani, brez da bi presedel. To je mednarodni vlak, ki teče z ameriško brzino, iz vzemši klancev v Švici. Vagoni so primerno izrabljeni in neprečisti. Neprijetnost potniku delajo različni pregledovalci, ki so posebno v Italiji zelo neotesani.

Vlak vozi po Franciji približno šest ur, skozi Švico pet ur, 12 ur skozi Italijo in tri do štiri ure po Jugoslaviji. Tukaj se ameriški potnik temeljito prepriča, da se vozi po Evropi, kajti v času 24 ur, postane človek lačen, žejen, kosti bolijo od predolga sedenja. Jedinji voz je bil devet vagonov naprej od nas in kdor je hotel do njega, je moral prositi najmanj 50 ljudi, da se mu umaknejo, predno se pride do njega, samo zato, da tam izveš, da se je na meji premenilo oseboje, ter da bo čez dve uri zopet odprto. Med tem se ne sme pozabiti, da za francoskim denarjem pride Švica, Italija in potem pa Jugoslavija. Vsemogočni dolar ima odmev v vseh teh valutah, toda redko kdaj ali nikoli v korist potnika. Zato je veliko ljudi lačnih, še več žejenih, predno pridejo do svojih ciljev.

V jutranjem soncu sem gledal snežne vrhove gora, ki so spreminjale krasne divne prizore skozi Švico. Pridne roke so pritrile tisoče nasadov grozdja, fižola itd. ob vzhodu ogromnih skalnatih pečin. Vlak drvi preko manjših postaj: Skalne pečine se večajo, od časa do časa zdrčimo skozi tunela in zopet se pokaže novi prizor. Pred nami je stena gora, ki ne kaže izhoda, brzimo v novi predor, ki ga noče biti konec, gledam na uro je, 10, 12 minut, ljudje kihajo, kašljajo.

"Trdno zaprite okna!" zavpije nekdo, ko se znajdemo v drugem predoru, ki je menda malo krajši. Da, to je oni slavni simplonski predor pod Alpami. Ko smo pridržali skozi, se je kmalu odprlo ono krasno vzhodno Alp, katere je Italija odtrgala od Avstrije še v prvi svetovni vojni. Vlak drži nekoliko proti severu, mimo jezera Dela di Garda ter po krasnem pobočju ali vzhodu velikano. Severna Italija je lepa in tudi rodovitna. Mislim, da prav ta progla teče po najlepšem delu dežele. Opazijo se posledice vojnih razvalin sem in tja, ki so pa delno že popravljene.

Vlak vozi preko Padove, Milana in nekaj malih mest, kjer so vstopali ljudje, ki si jih nismo želeli med nas. Zato smo hitro znašli njihov izraz in jim rekli "okupatio" in šli so drugam. Tako smo obdržali prostor sebi, ki smo že vsi noč skupaj potovali in se delno poznali. Naj priпомним, da smo bili opozorjeni že v Parizu, da se vozijo s tem vlakom najboljši žepni tatovi prav od Pariza. Zato smo organizirali fronto proti taki golazni. Preko beneških planjav je vlak začel zavijati južno in tam v daljavi se je jelo kazati jadransko morje.

Bližali smo se Trstu med tretjo in četrto uro popoldne. Vročina neznosna. Hitrost sape je le delno hladila razbeljeno okolico. Zagledal sem tam ob nižini obale grad Miramar. Morje se je lesketalo pod sparnim ozračjem, drdrali smo hitro nizdol proti Trstu. Na levi, skalnato pobočje. Vse to so moje oči prvič videli. Tam malo nad mestom je oni zloglasni Mussolinijev svetelnik, ki je bil postavljen, da menda osvetljuje zavoženo slavo; rekli so, da je to svetilnik (njih) svobode—Menda ja!

V Trstu so vpili in prodajali mehko pijačo, toda največ ljudi, ki so ostali še na vlaku, je odhajalo preko Jugoslavije. Vlak je premenil lokomotivo in zdrčali smo nazaj ter nekaj kilometrov pozneje zavili preko Nabrežine navzgor preko kraških planot proti Sežani.

Med potniki je bila že znana novica, da bomo strogo pregledani in plačali za gotove predmete, ki smo jih imeli s seboj kot darove za svoje ljudi. Vse to je delalo mnogim skrbi. Zato je postaja v Sežani bila edina črna senca, ki je stemnila vselej misli na snidenje s svojimi ljudmi. Vendar stvar ni bila tako grozna, kajti za par sto dinarjev, si je večina odkupila civilnarsko radovednost, da so pogledali naše cunje in predmete ter na naše veselje odšli. Znano pa mi je, da je nekaj potnikov drago plačalo na račun zelo nerodnega odloka, ki ga je Jugoslavija uvedla prav ob času za naš izlet v domovino. (Več o tem pozneje).

Gledal sem Kras, gledal sem temnosivo kamenje, ostro in gosto. Da, pregoto, da bi zemlja mogla roditi človeku, kar potrebuje. Trava, kar jo je, rumena od suše, le sem in tja okrogla udrtina ena, dve, tri in še več, prav tja do Vrhnike se vidijo take manjše in večje udobline, ki nemo pričajo, da so ogromni meteorji vdarjali na zemljo v pradavnih dobah. Kaj nisi ti prestala zemlja naša, kaj je še kakšna nadloga, da je nisi bila deležna?

Lepi hribi z vasmí. Gradovi, eni že zdavnaj porušeni. Lepši svet se odpira od Postojne, smrekovi gozdovi, ki so pa posekani 50 do 100 jardov ob progi. Vedno srečujemo okrogle bunkerje, ki so jih postavili iz cementa, eni so razbiti, drugi klubujejo vsemu, ostali bodo za spomin novi generaciji. Ura je bila 8.30. Vrhnika je pa bila pod nami, krasno polje, tovarne, progla zavije na novo usmerjeno pot, borovniški most je v razvalinah, par drugih je popravljenih. Vlak naredi dolgi ovinek, ob bogatih gozdovih hiti proti Ljubljani.

Moč je legla na zemljo. Napejlali smo oči v temo, a predloč je minilo, da bi se moglo poznati, v kaj strmimo. Ni mi šlo v glavo, ko sem slišal nekje glas Ljubljana in še enkrat glasneje. Hitro se poženem, da pripravim kovčge. Brat moje sopotnice, Mrs. Angele Jerič iz Milwaukeeja, je pomagal, da sva v najkrajšem času spravila prtljago ven in stopili smo na slovenska tla.

Ljubljanska postaja ni tako, kakor bi si kdo želel. Ostala je kot je bila. Enako proge. Veliki sneg je celo streho vdrl tam nasproti zadnji zimo. Bilo je bolj temno kot na povprečni postaji. Tam je stala gruča ljudi, in bil sem prepričan, da me bo kdo čakal, saj sem poslal telegram iz Pariza. Prijeli so ga in iz gruč mi pride naproti svak Zane in pravi:

"Ali se vi pišete Lah?"

"Seveda," rečem. "Halo, Zane!"

"Tukaj so pa drugi," mi reče. (Dolje sledi)

Ob Tihem oceanu

Piše FRANK KERŽE

KJE SMO Z LISTI?

Doba leta in vročine je minila. Polagoma lezemo v našo vsakdanjost, in se pripravljamo za bodočnost. Dober gospodar pregleda svoj dom zunaj in znotraj, da pronajde, kje je treba kaj popravila in kje nadomestiti. Čas ne čaka. Zmerom je boljše, da je človek rajši malo prehitel, kakor prekasen.

Vse to je zadeva, ki se tiče posameznega človeka. Imamo pa tudi stvari, ki so skupne. Sem-kaj spadajo naši listi, publikacije in sploh vse, kar pride tiskalnega med nas. Dokler jih imamo, smo živ narod, kadar jih ne bo, bomo mrtvi.

Naši listi—saj res, koliko jih pa še imamo? Kaj čitamo v njih, pa če je pisano ali ne? Pred četrto stoletjem smo imeli pet dnevnikov, več tednikov in par mesečnikov. Danes se je vse to skrčilo. Dnevnika, kakršni so bili, nimamo nobenega več. Mesto šestkrat na teden, smo prišli na pet izdaj. Eden list na štiri, eden na tri. Tednika ni nobenega več, razven glasil podpornih organizacij. Mesečnik je menda en sam. Vse to pomeni, da smo precej nazadovani. Vendar ne tako, kakor bi človek pričakoval. Ko sem jaz prenehal z časom, sem mislil, da bo življenje slovenskih listov končalo nekako okoli leta 1950. No, pa ni. Tista zadnja nit, na kateri visi življenje, je včasih čudovito trdna, odporna, raztegneš jo lahko brez konca in kraja, obložiš tako, da pričakuješ vsak čas njenega konca.

A nit drži. Včasih se zgodi čudež. Začno se vračati moči in vse se popravi. Kar vzemimo za primer svoj lastni narod. Dve svetovni vojni, razdejanja, da mu ne najdes para na svetu, žrtve v deset tisočih, beg iz domovine ne vse štiri strani sveta—a mesto konca, je naš mali narod pokazal življenje, kakršnega ne pomeni zgodovina. Vsak čas čitaš ime našega naroda po svetovnih listih, četudi nas ni več, kakor za eno samo srednje veliko mesto, kakršnih smo vajeni v Ameriki.

Ali ne čutite, da smo tudi mi v Ameriki nekako začeli vstajati? Majhni so sicer pojavi, samo iskrici, ki posvetijo, kakor kresnice v junjski noči, a koder je luč, tam je življenje. In dokler je življenje, je upanje.

Sam sem bil začasnó tiho, a samo radi pritiska razmer. Odpornost in dobra volja premaga vse. Dopovedal sem samemu sebi, da imam danes mogoče večje dolžnosti, kakor kdaj prej. Saj ni res, da je številka vse. Ni vprašanje, koliko nas je, pač pa kakšni smo, kaj zmoremo. Posledica vsega tega je ta, da me spet vidite v javnosti. In ni nikjer rečeno, da bo to vse, kar mislim prispevati k našemu narodnemu življenju. Načrtov imam precej in dokaj velikih—pa hajdimo na delo.

Najprej je treba vtrditi to, kar imamo, to so naši listi. Treba jim je dati duševnega življenja in materialne pomoči. Kdor je zmožen kaj prispevati, naj kar stopi v vrste in začne z delom. Opazil sem precejšno praznoto pri clevelandskih listih. Taka nasebina ima vsak dan kaj novega, kaj nenavadnega ali kaj konstruktivnega. Treba je samo nekoga, ki to vse vidi in spravi na papir. Iz malih opazovanj se stvori celota, napolni se list, ki postane s tem resničen predstavnik našega naroda in njegovega duševnega dela. Listi nimajo sredstev, da bi nastavili posebne poročevalce, kakor jih zmorejo veliki listi drugih stotimilijonskih narodov. Od urednika našega lista ne morete pričakovati več, kakor more dati. Pri nas ni urednik, ki bi odbiral, kaj pride v list in kaj ne. On mora skrbeti, da je list poln—to pa pomeni trdo delo. Res so novice vsak dan in dogodki, ki jih je

treba zabeležiti. A to ne pride samo v list. Urednik naših listov mora vse predelati, preusmeriti, da dobi vest obeleženje našega naroda, ker bi bila sicer brez pomena.

Zdaj pa preidem na materialno stran naših listov. Nikdar ne vidite sicer v javnosti računov, koliko veljajo, kako pokrivajo svoje stroške in podobno. To je velika, zanimiva in grenka povest, ker ne verjamem, da je bil kdaj kak slovenski list v Ameriki, ki bi mogel zapisati, da mu je šlo dobro. Ne samo vsak teden, ampak vsak dan sproti nosi svoje težave. Kako tudi ne? Oglasov nimajo, razven nekaj malega, kar pomaga pri pokritju izdatkov. Do danes tudi ni bilo čuti, da bi bil kdo zapustil kak cent slovenskemu listu. Naročnina je vse, kar prihaja na mizo upravnika. In še ta ne v celoti. So zastopniki, ki žrtvujejo dneve svojega življenja za izboljšanje finančnih razmer. Dobivajo skromne procenite in soto tovo najslabše plačani delavci na tem svetu. Trkajo od hiše do hiše na vrata ali pritiskajo na zvonce in pripravljajo kar mogoče prijazne besede, da ne razjeze njega ali njo, kar se tako rado zgodi pri takem poslu. Naj ima zastopnik še take skrbi in težave, naj bo še tako bolan, razburjen ali v težkih skrbih, obraz mora biti kar se da na smeh. Besede morajo biti dobro odbrane, vzprejeti mora vse, kar pride. Spominjam se nekega zastopnika za čas, ki je pri eni hiši prevzel pranje, pri drugi zopet je pestoval otroka, da je mogla iti žena v prodajalno. Je tako—tisti, ki kaj išče, je zmeraj majhen.

Pri nas je primeroma eno tretjino ljudi, ki podpirajo vse, kar je našega, posebej še naše liste. Torej eno tretjino ljudi je živih, dve tretjini ste mrtvi. Vsaj nekatere bi se moglo pridobiti, če bi nekoliko pomagali stari in stalni naročniki. Zastopniki sami jih ne spravijo v življenje. Če bi pa žrtvoval kak znan stalni naročnik recimo par ur časa in šel z zastopnikom do ljudi v svojem okolici, bi se marsikoga dobilo. Vi vsi vidite in čutite, kako so se podražile stvari, redko pa se sliši o podjetjih, kakor so tiskarne. Za vse mogoče namene se kolekta med nami, a za podporo naših publikacij nismo storili še nobenega koraka. Vse mogoče obletnice praznujemo, vsak čas čitamo nove apele na našo javnost, da se pomaga—komu in v kakšen namen? Kam gre dobiček, kolikor ga je? Gotovo ne za podporo naših publikacij.

Kaj ni to čudno, nepojmljivo, da se taka gibanja vrše med nami leto za leto, ne da bi se kdo oglašil in opozoril narod, da gre v napačno stran? Od vseh milijonov, ki so šli od zadnje svetovne vojne kot dar ali pomoč od slovenskega življa v Ameriki, ni bilo niti centa za podporo tistega, kar je najvažnejše med nami in kar najbolj rabi podpore. Imamo vse mogoče odbore, nadalje številne posameznike, ki trošijo silo našega naroda, da daje, mesto zase—za druge, ne da bi se našel kdo med nami, ki bi rekel: "Stojte, ljudje! Tako se ne izkorišča svojega naroda."

Princip kolekt med svojim narodom je en sam. Če ne gre za podporo kulturnega dela, bi se ne smelo kolektati z javnimi apele. Ampak kdo naj pazi na to? Listi, seveda. Tukaj pa zadene moč našega naroda, da daje, mesto zase—za druge, ne da bi se našel kdo med nami, ki bi rekel: "Stojte, ljudje! Tako se ne izkorišča svojega naroda."

Največja naša nesreča, ki bi vtegnila zadeti naš narod v Ameriki je ta, da postaja vsak dan večja nevarnost za naše neodvisne liste. Zapisal sem "neodvisne," to so taki listi, ki nimajo nikogar za sabo, ki bi pokrival izgube. Imamo štiri ali pet

jednotnih glasil, za katerimi stojte dokaj močne podporne organizacije. V kolikor ti prispevajo h kulturnemu napredku svojega naroda, je dobro in prav. Toda pozabiti ne smemo nikoli, da so bili ustanovljeni za reklamiranje podporne organizacije. Vsi tega ne moremo reči, da so neodvisni. Tem ne gre ne dobro ne slabo, ker jih pokriva in skriva zanje organizacija. Pravtako je z nabožnimi ali verskimi publikacijami.

Neodvisni listi so tisti, ki predstavljajo kulturno življenje našega naroda v okviru žedinjenih držav. Brez teh ne moremo in ne smemo biti, če hočemo, da smo živi. Ni važno, koliko nas je v Ameriki, važno pa je, kako se udejstvujemo. Močni neodvisni listi pomenjajo močno in živo udejstvovanje na kulturnem polju. Toda moči ni brez žrtve.

Zato je skrajni čas, da se zahnemo zavedati naše odgovornosti. Brez žrtve in dela ne bo uspeha. Pa začinimo. Kje pa in kako? V največji slovenski naselbini—Clevelandu—s tem, da organiziramo recimo slovenski dan. Naj bi se vršilo enkrat na zimo z geslom: napredni Cleveland svojemu napredku. Pripravi se veliki kulturni program, na katerem se bo jasno pokazalo, kje smo in koliko zmoremo. In kar je glavno: koliko nas je med živimi!

STRELJANJE MED POLICIJO IN LOPOVI

NEW YORK, N. Y., 21. septembra—Policija je končno sašila tri zločince, ki so pobegnili iz zaporov in strahovali po vzhodu. Gre za dva brata Nolan iz Kentuckyja in Schuerja iz Chicagoja. Vsi trije so bančni vlomilci, toda prijetje zločincev je bil drag račun. Oba brata Nolan sta bila ubita, eden od stražnikov teko ranjen, a je ranam podlegel. Drugi stražnik je tudi ranjen, vendar ne težko. Schuer se je vdal brez boja.

AMERIŠKA IN EVROPSKA OZNAČBA MER

Pri čevljih je razlika v označbi 32½ do 33 točk, ki jih je treba odšteti od evropske mere, bodisi pri moških ali pri ženskih čevljih.

Na primer: če vam pišejo, da želijo čevlje št. 39, to je ameriška mera 6 in pol, št. 40 je 7, št. 41 je 8, št. 42 je 9, št. 43 je 10, št. 44 je 11.

Ženski čevlji so navadno manjši nego gornje mere. Tako bi na primer: št. 38 bila št. 6, 37 št. 5, 36 št. 4.

Ženske obleke: št. 40 je ameriško 32; 42 je 34; 44 je 36; 46 je 38; 48 je 40 itd., vedno na 8 točk manjše od evropske mere.

Moške srajce: št. 35 je ameriško 13 in pol; 36 je 14; 37 je 14 in pol; 38 je 15; 39 je 15 in pol; 40 je 15½; 41 je 16; 42 je 16 in pol in 43 je 17.

Pri moških oblekah pa se razčenja v Evropi z št. 42, kar je v Ameriki 33; 44 je 34; 46 je 36; 48 je 38; 50 je 39; 52 je 41; 54 je 43 in 56 je 44. (Se vrti med 10 in 11 točk razlike.)

Približna metrična dolžina po ameriški meri:

1 centimeter — 0.3937 inča.

1 meter — 3.2088 čevlja ali 1.0936 jarda.

1 kilometer — 0.6214 "statute" milje oziroma dolžina milje, sprejeta potom zakonodajne.

1 kilometer na vodni površini je 0.5369 "nautical" milje.

Enako je pri deklah drugga evropskega mera. Št. 33 je ameriško 12; 40 je 14; 42 je 16; 44 je 18 in 46 je 20.

WARWICK DEEPIG

USODOVEC

ROMAN

(Nadaljevanje)

Tu je navadno tudi brenčal na kavljju železen kotlič. Priprava čaja je bila preprosta reč. Čajno listje od zajtrka si stresel iz čajnika v ogenj, dodal iz puščice na polici novega čaja, prijel kotel s staro usnjeno rokavico za obrezovanje seči in napolnil čajnik. Mleko, hlebec kruha, maslo na belem krožniku in lonec meze, vse to je čakalo v omari zraven kamina.

Furze je pil svoj čaj pri ognju. Sedel je na hrastovem stolu, ki ga je bil sam stesal, kakor kak susseški kmet v onih železnih dneh, ko ljudje še niso poznali blazin in zločnosti. Tudi sam je bil iz železa, eden tistih žilavih,

velikih, neutrudljivih mož, ki jim moč gori kakor miren plamen. Videli ste mu jo v očeh, kako je naraščala in minevala; časih je proti koncu dne umirala kakor plamen, toda ob naslednji zori je spet bila živa in svetla kakor le kdaj. Potreboval jo je, a že nekoliko manj kakor prejšnje čase, zakaj zdaj je imel noge krepko zakoreninjene v tleh in se je utegnil oddahniti in pogledati okoli sebe.

Preden si je natlačil pipo, je nallil črni mački Tibici mleka v podstavek. Pes, vdana in ljubezniva žival, se je stiskal k njemu kakor njegov kuštrav drugi "jaz," med tem ko je gospodar sedel in kadeč užival enega tistih

kratkih prestankov, ki so bili podobni petminutnim odihom na dolgem pohodu. Ogenj je metal njegovo senco in senci njegovih živali po goli stari sobi s rjavimi, lisastimi stenami in stropom iz debelih tramov. Po načinu, kako je držal cevko svoje pipe v levi pesti, bi se bilo zdelo, da se ne zna ničesar dotakniti, ne da bi čvrsto zagrabil.

Ogenj mu je dobro del, kakor močnemu človeku vsi preprosti pojavi; in res je bilo Furzeovo življenje na Usodovcu kaj preprosto, ne dosti različno od življenja v naselbinah, uprto v to, kar je bilo bistvenega, v zemljo in njene pridelke, brez ozira na osebno ugodje. Na Usodovec je bil prišel s kladivom, ključem za vijake in žago, s svojo spalno vrečo, vojno opravo in sto funti gotovega denarja; ti so bili vse, kar mu je ostalo po nakupu posestva. Zanemarjeni in zapuščeni Usodovec je bil pogotil v tisoč funtov dediščine po teti. Fordov taksi, ki ga je bil najel v Carslakeu na postaji, se je bil prigušal po stezi ter odložil Furzeu in ves njegov posvetni imetek na kamenite stopnice stare, tihe hiše. Spati je moral na svoji zločljivi vojaški postelji, umiti se v vedru, se zadovoljiti z zabojem namestu mize, z drugim zabojem namestu stola in stanovati v eni sami sobi prostornega, praznega doma.

Tisti dan se je bila pričela borba. In kakšna je bila ta borba osamljenega, močnega, vdanega moža, ki je bil poln toli čudne strasti od zemlje in s čigar močjo sta se družili razumnost in ljubezen do lepote! Na vsem posestvu skoraj ni bilo cele lese; seči so bile polomljene, stare seči so se razlezale po poljih kakor mlada hosta. Furzeov grič je bil bodičnata puščava, divjina pa zmešnjava robidovja, praproti, košeničice, kresnice in zlate rozge, kakor še danes ta dan. Tako v Bičnem gozdu ni bil že sedem let nihče trebil hoste; bresti so segali s svojimi sesalkami daleč v Desetjutrovko; plevel se je bil razbohotil, ogrščica, skrada in osat. Mrtva drevesa so ležala po tleh in trohela; bukve, ki jo je bil na Bukovcu vihar podrli, se ni bil nihče dotaknil. Hlevska streha je kazala jebra. Iz zamašenih žlebov je voda curljala po zidovih. Živinske ograje so visele na vse strani; streha enega izmed svinjakov se je bila vdrla. Okoli zadnjega konca hiše so rasle pet čevljev visoke koprive.

O, tistih prvih šest mesecev! Delal in živel je kakor divjak, a s tenkočutno dušo današnjega človeka. Časih je prišel po poljski stezi, ki je vodila čez Bobove njive in Devičji pašnik ob robu Furzeovega grča na Bukovec, kak izprehajalec in ga je videl, rjavo postavbo v stari vojaški srajci in jahalnih hlačah, kako je vihtel sekuro ali kij, obrezoval podivjano živo mejo, trebil zaraščeni sadovnjak ali pa oral s svojim edinim konjem in zastarelim plugom iz druge roke. Pohajkujoči zaljublenci so ga opazovali, kadar je v mraku kosil ali kopal; a samo ptice so ga videle pred razsvitkom, z roso na čevljih in s čilim iskrenjem v globokih sinjih očeh. Zaljublenci so strmel. V Carslakeu so po trgovinah in pivnicah govorili o njem. "Nori Furze" — "prismojje-ni Furze" — "siromašni Furze." Siromašnega so imenovali zato, ker je moral stiskati zobe in računati, preden je kaj kupil. Nikoli ni zamudil nobene dražbe; tako si je bil omislil staro konjsko zaprego, ki jo je bilo treba pošiti in zakrpati, staro orodje in nekaj strojev, kolikor je pač zmogel. Vse svoje nakupe je opravljal v Carslakeu ob sobotah zvečer, in konserve, mezo, čaj, sladkor, tobak za teden dni in časih kak kos mesa od mesarja je v stari platnjeni torbi odnašal domov. Leto dni ni imel druge gotovine v rokah kakor izkupiček za mleko dveh precej sred-

njih krav in za nekaj pokotov praset. Jedel je jajca, ki jih je zneslo njegovih deset kokoši, ter se za silo preživljal s tisto bore zelenjavo, ki je jo utegnil pridelati. Tako srdit je bil boj, da je moral prodati nekaj lesa, petdeset hrastov na Kilovcu, in to ga ni malo bolelo.

Strmel je v ogenj in božal Boba po glavi.

Moj Bog, kako utrujen je bil časih, kako blazno utrujen. Spominjal se je, da je neko zimo cel mesec dni besno in hudobno sovražil kmetijo. Držala ga je s kremplji prav za dušo in mu zavijala drob. A da bi se dal poraziti? Ne, bogme—tega pa ne! Stopal je dalje v svojih blatnih čevljih, brez časa, da bi si kaj skuhal ali se umil, in spal kakor klada v svoji spalni vreči na vojaški postelji. Zapuščeni? Nu, menil je, da se ni utegnil čutiti zapuščenega. In prazniki? Morda jih je bilo v treh letih sedem dni.

Na pol za šalo je Furze puhnil dim v psa in se iztegnil po svojem zaboji pred ognjem. Korenine je bil že pognal: če niso bile tako krepke, kakor bi jih bil hotel imeti, bile so vendarle. Dvajset dobrih kratkorožk, trideset ovac, dva konja—zala lisata sivca—šest črnih svinj, okoli petdeset glav preutnine in tucat rac. In gnojšča so se dvigala vsak dan više, in na Bični lokvi, na Dolgi trati, v pašni ogradi in na Klinu je rasla dobra deteljnatava trava, in zimska pšenica na Slemenici je dobro obetala, in pe-se je bil pridelal sto ton ali kaj, dovolj za vso svojo živino. Zadnja košnja je bila nenavadno obilna. Zdaj je imel hlapca in fanta, da sta mu pomagala. Vedel je, da si bo mogel prihodnjo pomlad kupiti nov kosilnik in nov konjski plug, jeseni nemara drobilnik za koruzo in spodoben gnojni voz.

Iztrkal je pipo ob koncu čevlja.

"Pojdiva, Bobo. Na delo." Prižgal je svetilnico, in ko se je spustil s stopnic in krenil po stezi in so se sence zibale okoli njegove luči, je začel hrustanje slamoreznic. Ta šum mu je dobro del. Potegnil je sladki vonj hlevov v nosnice in se ozrl kvišku v zvezdno nebo.

Čez minuto je v velikem kravjem hlevu podajal Willu narezano peso in seno. Hlev je kar žahetel: sladka sapa živali in hrušč njihovega sopenja in prežvekovanja sta polnila prostor. Po vsem dolgem, medlo razsvetljenem prostoru sta se raztezali vrsti krotkih glav in jasnih oči, in toplo, mlečno, s slamo odeto življenje, ki je utripalo v njej, je budilo v Furzeovi krvi zono radosti in ponosa. Rad je imel svoje živali, in ko je zdaj stopal po hlevu, je božal miroljubna bitja z roko; "Nu, Mary—nu, stara Dolly." Pes mu je hodil tik za petami, in krave, ki so bile ob času krmitve vajene Bobove navzočnosti, se niso vznemirjale zaradi njega.

Will Blossom, ki mu je visel na medenornenih brkih drobce rezance, je hodil po hlevu in držal svetilnico v višini ramen.

"Tisti les za jutri je že naložen, gospod."

(Dalje prihodnjik)

DRUŠTVENI KOLEDAR

SEPTEMBRA

27. septembra, sobota—Vesela družstva Comrades št. 566 SNPJ v SND.
27. septembra, nedelja—Vesela Slov. nar. doma na Stanley Ave., Maple Heights, O.
28. septembra, nedelja—Predstava Kat. lige v SND.

OKTOBRA

3. oktobra, petek—Ples Cleveland Ambassadors of Sports v SND.
4. oktobra, sobota—Vesela družstva Svob. Slovence št. 2 SDZ v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.
10. oktobra, petek—Ples Wagon kluba v SND.
11. oktobra, sobota—Vesela družstva Soča št. 26 SDZ v Domu zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.
11. oktobra, sobota—Vesela družstva Slov. Sokolice št. 442 SNPJ v SND.
12. oktobra, nedelja—Koncert in opereta zbora Zarja v SND, St. Clair Ave.
12. oktobra, nedelja—Koncert zbora Zvon v Slov. nar. domu, E. 80 St.
18. oktobra, sobota—Jesenska vesela družstva Brooklyski Slovenci št. 48 SDZ v Domu zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.
18. oktobra, sobota—Ples družstva Ribnica št. 12 SDZ v SND.
19. oktobra, nedelja—Prireditel krožka št. 1 Prog. Slovenk v SDD, Waterloo Rd.
19. oktobra, nedelja—Jesenski koncert in 15-letnica obstoja zbora Planina v Slov. nar. domu, Stanley Ave., Maple Heights, O.
25. oktobra, sobota—Ples družstva Carniola Tent št. 1288 TM v SND.
26. oktobra, nedelja—Koncert Blaue Donau v SND.
26. oktobra, nedelja—Program zbora Adria v AJC, Recher Ave.
31. oktobra, petek—Ples Demokratskega kluba 23. varde v SND.

NOVEMBRA

1. novembra, sobota—Ples družstva Concordians št. 185 SNPJ v SND.
2. novembra, nedelja—Opera "La Traviata" Glasbene Matice v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

TEKOM ČASA,

ko se zobozdravnik

nahaja na St. Clair Ave. in East 62nd St., je okrog 25 drugih zobozdravnikov v tej naselbini prakticalno in se izselilo, dočim se dr. Zupnik še vedno nahaja na svojem mestu.

Ako vam je nemogoče priti v dotiko z vašim zobozdravnikom, vam bo Dr. Zupnik izvršil vsa morebitna popravila na njih delu in ga nadomestil z novim. Vam ni treba imeti določene dozovora.

Njegov naslov je

Dr. J. V. ZUPNIK

6131 ST. CLAIR AVENUE

Tel. ENdicott 1-5013

vokal East 62nd Street; vhod samo na East 62nd Street.

Urad je odprto od 9.30 zj. do 8. zv.

Dr. J. V. ZUPNIK

ZAVAROVALNINO

proti

ognju, tatvini, avtomobilskim

nesrečam, itd.

preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 SCHADE AVENUE

Pokličite:

ENDicott 1-0718

JANUARJA 1953

3. januarja, sobota—Vesela družstva Napredne Slovence št. 137 SNPJ v SND.
10. januarja, sobota—Vesela družstva Clevelandski Slovenci št. 14 SDZ v SND.
17. januarja, sobota—Vesela družstva Glas clev. delavcev št. 9 SDZ v SND.
18. januarja, nedelja—Koncert Eddy Kenika in Josephine Petrovič v SND.
24. januarja, sobota—Vesela družstva Loška dolina v SND.
31. januarja, sobota—Vesela krožka št. 2 Prog. Slov. v SND.

FEBRUARJA

7. februarja, sobota—Vesela družstva France Prešeren št. 17 SDZ v SND.
8. februarja, nedelja—40-letnica družstva Ribnica št. 12 SDZ v SND.
14. februarja, sobota—Vesela družstva Cleveland št. 11 SNPJ v SND.
15. februarja, nedelja—Predstava dram. zbora Ivan Cankar v SND.

GLAVNI STAN ZA

volneno blago za

pošiljke preko

morja

Najboljši nakupi v mestu Vsevolneno blago za moške in ženske obleke

tudi 60-inčev Rayon gabardine blago primerno za moške in ženske suits, suknje, obleke in krila.

S. Lieberman

Woolen Co.

1446 WEST THIRD ST.

tel. CHerry 1-6067

Odprto od ponedeljka do sobote od 9. do 5.30, ob nedeljah od 9. do 12.

VAS MUČI REVMAZIZEM

Mi imamo nekaj posebnega za

revmatizem.

Vprašajte nas.

MANDEL DRUG CO.

Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C.

15702 Waterloo Rd.—KE 1-6004

Rimifon

novo zdravilo proti tuberkulozi

imamo sedaj v zalogi.

Tudi pošiljamo v staro

domovino.

KURTZ DRUG CO.

14715 Detroit Avenue

Lakewood, O. tel. BO 2-2200

CHICAGO, ILL.

FOR BEST

RESULTS IN

ADVERTISING

CALL

DEarborn 2-3179

BUSINESS OPPORTUNITY

GRILL - FOUNTAIN - LUNCH

EONETTE, Fine Oak Park

location. Modern and well

equipped. Seats 52. Good

location. Sudden illness forces

sale. In excess of \$1,000

weekly on short hours, no

Sunday. \$15,500 or best offer.

EUclid 6-9872 — Village 8-1871

FURNITURE SHOP — Owner

doing upholstery, refinishing,

pairing, and cabinet work. Will

sires partner able to do

upholstery. Business estab-

lished 15 years. Call LONgbeach 1-0836

ask for Steve

TAVERN — Established 20 years.

Good going business. Late

license. 1363 Fullerton

Lincoln 9-4230

REAL ESTATE

FOR SALE

By Owner — 4 BEDROOM HOUSE

located in Geneva, on large

corner lot; carpeted and in

excellent location. Owner is

sacrificing. Direct inquiries to: W. Valo-

220 S. State, Chicago, Illinois

or phone WA 2-7351

ABOARD the vast acreage of a U. S. Navy carrier, man-made winds whip briskly as Corsairs' propellers spin. Every eye is on the plane spotter as pilots rev the engines. Taut crewmen crouch ready to remove wheel chocks. And another squadron of American planes prepares to take off to protect your country—and you.

They are maintaining America's military strength. And millions of good Americans already buying Bonds are helping to maintain her economic strength. You know, your personal security, built up by Bonds and other forms of saving, is a guarantee of your country's security and strength. And peace is only for the strong!

You'll find that saving by the regular purchase of Defense Bonds is easier than you think—through the Payroll Savings Plan where you work. So join the Plan today.

HERE'S HOW E BONDS NOW EARN MORE MONEY FOR YOU

Now safe, sure U. S. Series E Defense Bonds pay an even better return than ever before... thanks to 3 brand-new money-earning features announced by the U. S. Treasury.

1. Now every Series E Bond you buy begins earning interest after only 6 months. It earns 3%, compounded semiannually, when held to maturity. It reaches full maturity value earlier (9 years 8 months) and the interest it pays is now bigger at the start!

2. Every Series E Bond you own can now go on earning interest for 10 more years after it reaches the original maturity date—without your lifting a finger!

3. During the 10-year extension period, every un-matured bond earns at the new, higher interest (average 3% compounded semiannually). Your original \$18.75 can now repay you \$33.67, \$37.50 pays back \$67.34. And so on.

Start now! Invest more savings in better-paying Series E Bonds—through the Payroll Savings Plan where you work or the Bond-A-Month Plan where you bank!

Peace is for the strong. For peace and prosperity save with U. S. Defense Bonds!

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, The Advertising Council, and

ENAKOPRAVNOST